8D01721 (6D011700) - Kazak Dili ve Edebiyatı Bilim Dalı
Tulebayeva Aydıngül Toybazarkızı'nın "Sır Bölgesi şair-ozanları şiirinde felsefi dünya görüşü ve pedagojik yaklaşımlar" konulu doktora tezi için
RAPOR

1. Araştırma Konusunun Önemi:

Araştırma sırasında milli kültürümüzü anlamanın bir göstergesi olan, şairlerin şiirindeki felsefi dünya görüşünün yansımasını incelemek ve analiz etmek oldukça gerekli bir çalışmadır.

Sır Bölgesinde gelişen ve dünya görüşlerini koruyan şairlerin şiirleri, milli edebiyatımızın gelişimindeki önemli meselelerden biri olarak kabul edilmektedir. Bu nedenle, edebi gelişim hareketi çerçevesinde incelenmesi, araştırmanın önemini ortaya koymaktadır. Sır Bölgesi şairlerinin önemli eserlerine yapılan bu araştırma, gelecekteki çalışmalara yön verecek ve konunun önemini ve yenilikçi yönünü gösterecektir. Bu araştırma konusu, kendi bütünsel önemini pekiştirmekte ve konunun yeni olduğunu vurgulamaktadır. Sır Boyu şairlerinin şiirindeki felsefi dünya görüşü ve pedagojik görüşlerin özel olarak ele alınması gerektiği düşünülmektedir.

2. Elde Edilen Sonuçların Geçerliliği, Dayanıklılığı ve Yenilikçi Derecesi:

Araştırmacı Tulebayeva Aydıngül Toybazarkızı aşağıdaki sonuçlara ulaşmıştır:

- Sır Bölgesi şairlerinin şiirindeki felsefi dünya görüşünü tespit edip, milli edebiyat ve kültür tarihindeki önemini göstermek amacıyla öğüt, nasihat, hikmet gibi felsefi-pedagojik yaklaşımların tarihi ve manevi temellerini bilimsel bir bakış açısıyla inceledi;
- Sır Bölgesi şairlerinin pedagojik görüşlerini, Kazak aydınlarının fikirleriyle karşılaştırarak, üniversitelerde Sır Bölgesi ozan-şairlerinin eserlerini öğretme konusunda bilimsel-teorik ve metodolojik temellerini belirledi;
- Üniversitelerde Sır Bölgesi ozan-şairlerinin şiirlerini öğretmek için kullanılan pedagojik teknolojileri inceledi, öğretim ilkeleri ve etkili yöntemleri sistematik bir şekilde düzenledi;
- Sır Bölgesi ozan-şairlerinin şiirlerini öğretmeye yönelik kapsamlı bir metodolojik çalışma türü geliştirdi ve "Sır Bölgesi Akınlık Geleneği" adlı seçmeli ders programını hazırlayarak, deneysel çalışmalarla etkinliğini kanıtladı.

3. Tezde ulaşılan sonuçların Teorik ve Pratik Önemi:

"Sır Bölgesi Akınlık Geleneği" adlı seçmeli dersin pratikte etkili kullanımı, araştırmanın pratik önemini ortaya koymaktadır. Burada öğretim yöntemlerinin belirlenmesi, analiz edilmesi, kanıtlanması ve uygulama sürecine dayandırılmıştır. Eğitim içeriğini yenileme gerekliliğine paralel olarak en gelişmiş teknolojilerin sistematik şekilde kullanılması ve etkili kullanım yolları önerilmiştir.

4. Tezin şekil ve içeriğiyle ilgili eksiklikler:

Bu tez, "Akademik derecelerin verilmesi kurallarının" temel maddelerine tamamen uygundur.

Nadiye

5. Tez Çalışmasının Bilimsel Kriterlere Uygunluğu:

Yapılan sonuçlar birbirleriyle sıkı bir ilişki içindedir ve analizlerin sonuçlarına dayanmaktadır. Her bölümün amacı açık, bölümler arasında uyum ve tutarlılık sağlanmıştır.

6. Tezin temel ilkelerinin ve sonuçlarının yayımlanması ile ilgili gerekli materyallerin tam olduğuna dair açıklama:

Araştırmacı tez araştırması esnasında tezinin konusuyla ilgili Web of Science ve Scopus bilimsel veri tabanlarına dahil olan dergilerde 1 makale, Kazakistan Cumhuriyeti Bilim ve Yüksek Öğrenim Bakanlığı Bilim ve Yüksek Öğretim Alanında Kalite Güvence Komitesi tarafından önerilen bilimsel yayınlarda 13 makale, uluslararası konferansların bildirilerinde 5 makale ve 1 eğitim metodolojisi el kitabı yayınlanmıştır.

7. Tezin Bilimsel Derece Verme Kurallarına Uygunluğu:

Bu tez, "Akademik derecelerin verilmesi kurallarının" bütün maddelerine uygundur. Sonuç olarak 8D01721-Kazak Dili ve Edebiyatı Bilim Dalı Tulebaeva Aydıngül Toybazarkızı'nın "Sır Bölgesi şair-ozanları şiirinde felsefi dünya görüşü ve pedagojik yaklaşımlar" konulu doktora tezi katkılı ve özgün bilimsel çalışma olarak değerlendirilmiş ve tezin, jüri üyelerinin huzurunda savunulması uygun bulunmuştur.

Yurtdışı Akademik Danışmanı
Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi
Prof. Dr. Yıldız Naciye

8D01721 (6D011700)-«Қазақ тілі мен әдебиеті» білім беру бағдарламасы бойынша Тулебаева Айдынгул Тойбазаровнаның «Сыр бойы ақын-жыраулары поэзиясындағы философиялық дүниетаным және педагогикалық көзқарастар» тақырыбындағы философия докторы (PhD) дәрежесін алу үшін дайындаған диссертациясына шетелдік ғылыми кеңесшінің

ПІКІРІ

1. Зерттеу тақырыбының өзектілігі.

Зерттеу барысында ұлттық мәдениетімізді танып білудің көрсеткіші болып табылатын жыраулар поэзиясындағы философиялық дүниетанымның көрінісін қарау, талдау аса қажетті жұмысқа жатады.

Сыр бойында қалыптасқан және дүниетанымдық көзқарастарды сақтаған жыраулық поэзия өкілдерінің шығармалары ұлттық әдебиетіміздің дамуындағы маңызды мәселелердің бірі болып саналады. Сондықтан, әдеби даму қозғалысы аясында қарастырылуы зерттеудің өзектілігін танытады. Сыр бойы ақын-жырауларының көрнекті шығармаларына арналған зерттеу, болашақ зерттеулерге бағыт беріп, тақырыптың өзектілігі мен жаңашыл сипатын көрсетеді. Бұл зерттеу тақырыбы өзектілігінің кешенді сипатын айқындай түседі, әрі тақырыптың тың екендігін көрсетеді. Сыр бойы ақын-жыраулар поэзиясындағы философиялық дүниетаным мен педагогикалық көзқарастарды арнайы қарастыру өте қажет деп білеміз.

2. Алынған нәтижелер негізділігі мен дәйектілігінің, олардың жаңалығының дәрежесі.

Диссертант А.Т.Тулебаева зерттеу жұмысының міндеттерін жүзеге асыру барысында төмендегідей нәтижелерге қол жеткізілген:

– Сыр бойы ақын-жыраулары поэзиясындағы философиялық дүниетанымды анықтап, ұлттық әдебиет пен мәдениет тарихындағы маңыздылығын көрсету мақсатында нақыл, өсиет, ғақлия жанрларындағы философиялық-педагогикалық тұжырымдардың тарихи және рухани негіздерін ғылыми тұрғыдан зерделеді;

– Сыр бойы ақын-жырауларының педагогикалық көзқарастарын қазақ ағартушыларының идеяларымен салыстырып, ЖОО-да Сыр бойы ақын-жыраулары шығармаларын оқытудың ғылыми-теориялық және әдіснамалық негіздерін нақтылады;

– ЖОО-да Сыр бойы ақын-жыраулары поэзиясын оқытуда қолданылатын педагогикалық технологияларды саралап, оқыту ұстанымдары мен тиімді әдістерді жүйеледі;

– Сыр бойы ақын-жыраулары поэзиясын оқытуға арналған кешенді әдістемелік жұмыс түрлерін әзірлеп, «Сыр өңіріндегі ақындық дәстүр» элективті курсы бағдарламасын құрастырып, тәжірибелік-эксперименттік жұмыстар арқылы оның тиімділігін дәлелдеді.

3. Алынған жұмыс нәтижелерінің теориялық және практикалық маңызы.

«Сыр өңіріндегі ақындық дәстүр» атты элективті курсының тәжірибеде тиімді қолданылуы зерттеу жұмысының тәжірибелік маңызын ашады.

Мұнда оқытудың әдіс-тәсілдерін анықтап, талдау, дәлелдеу және тәжірибеден өткізуге негіздеген. Білім мазмұнын жаңарту қажеттігіне сәйкес ең озық технологияларды жүйелі қолдануды айқындап, тиімді пайдаланудың жолдарын ұсынған.

4. Диссертация мазмұнындағы және ресми рәсімделуіндегі кемшіліктер.

Диссертациялық жұмыс белгіленген талаптарға сай жазылған, рәсімделуінде қателіктер жоқ және мазмұны толық.

5. Диссертацияның жеке жазылған ғылыми квалификациялық жұмысқа қойылатын талаптарға сәйкес келуі.

Жасалған тұжырымдар өзара бір-бірімен тығыз байланысты және талдаулардың қорытындыларына сүйенеді. Әр тараудың мақсаты анық, тараушалар арасында үйлесімділік пен бірізділік сақталған.

6. Диссертацияның негізгі қағидасының, нәтижесінің, тұжырымдары мен қорытындыларының жариялануының жеткілікті толықтығына растама.

Жұмыстың негізгі мазмұны мен нәтижелері Web of Science Core Collection және Scopus деректер базасына енгізілген журналдарда 1 мақала, Қазақстан Республикасы Ғылым және жоғары білім министрлігінің Ғылым және жоғары білім саласында сапаны қамтамасыз ету комитеті ұсынған ғылыми басылымдарда – 13 мақала, халықаралық (алыс-жақын шетелдердегі) конференцияларда – 5 мақала және 1 оқу-әдістемелік көмекші құрал жарық көрді.

7. Диссертацияның Ғылыми дәрежелер беру Ережелерінің талаптарына сәйкестігі.

Тулебаева Айдынгул Тойбазаровнаның 8D01721-«Қазақ тілі мен әдебиеті» білім беру бағдарламасы бойынша философия докторы (PhD) дәрежесін алу үшін дайындаған «Сыр бойы ақын-жыраулары поэзиясындағы философиялық дүниетаным және педагогикалық көзқарастар» тақырыбындағы диссертациясы теориялық жағынан толық аяқталған, тиянақты ғылыми зерттеу болып табылады. Диссертациялық кеңеске қорғауға лайықты деп пікір білдіремін.

Шетелдік ғылыми кеңесші
Анкара Қажы Байрам Вели
университетінің PhD докторы, профессор Йылдыз Наджие

Мөр: Түркия Республикасы Анкара қаласы Қажы Байрам Вели университеті

Аударма түрік тілінен қазақ тіліне аудармашы

Башенова Әлия Молдабекқызы

Диплом ЖБ 0063163 Қорқыт Ата атындағы Қызылорда мемлекеттік университеті, № 161 19.06.2004 жыл.

(аудармашының аты әкесінің аты тегі)

қолы Абашқ Башенова Әлия Молдабекқызы

Қызылорда қаласы «29» қараша 2024 жыл

мен, Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінің Халыққа құқықтық көмек және заңгерлік қызмет көрсетуді ұйымдастыру комитеті берген № 0000761 от 05 ақпан 2007 жылғы лицензияның негізінде әрекет жасаушы Ибраева Жанар Ыкласовна, Кызылорда нотариаттық аумағының нотариусы аудармашы Башенова Әлия Молдабекқызы менің көзімше қойған қолының түпнұсқа екендігін және көшірменің түпнұсқасымен сәйкес екендігін куәландырамын. Құжатқа қол қоюшының жеке басы анықталды.

Тізілімде № 3912 болып тіркелді.

Өндірілді

Нотариус ________________

ES0900701430236238875R2560888

Нотариаттық іс-әрекеттің бірегей нөмірі / Уникальный номер нотариального действия